

RÄDDA BARNEN KOMMENTERAR

2023-07-07 17:09 CEST

Rädda Barnen och Bris: Regeringens hårda tag löser inte komplexa problem

Samhällets syn på unga brottslingar ska ändras, straffmyndighetsåldern sänkas och barn som begått brott ska sättas i fängelse. Det meddelar regeringens samarbetspartier i en debattartikel på DN debatt den 5 juli där de presenterar en ny utredning. Vi förstår och delar den otrygghet som det dödliga våldet och skjutningarna skapar i vårt samhälle. Men regeringens förslag riskerar att bryta mot barns lagstadgade rättigheter, och har låg bäring i evidens och beprövad erfarenhet. Att påstå sig värna om vissa barns rättigheter genom ett kränka andra barns rättigheter är också oacceptabelt.

Att barn begår allvarliga brott är ett tecken på ett stort misslyckande av

samhället. Rädda Barnen och Bris är två av Sveriges största barnrättsorganisationer. Vi har med bestörtning följt utvecklingen av dödligt våld och skjutningar de senaste åren. Inte bara följt på avstånd. Vi möter regelbundet barn och unga som på olika sätt drabbats direkt av våldet. En storebror som inte längre lever. En lekplats som tidigare var rolig men efter den senaste skjutningen bara är läskig. Skrämmande bilder av våld som barn vänder sig till oss för ett få hjälp med.

Under gårdagen presenterade regeringen en utredning som utifrån två huvudsakliga uppdrag ska överväga och föreslå skärpta regler för barn som begår brott. Utredningen ska dels se över sänkt straffmyndighetsålder, dels särskilda straffåtgärder för unga. Sedan tidigare har en utredning tillsatts som ser över möjligheten att flytta över barn som begått brott från Statens institutionsstyrelse, SiS, till Kriminalvården.

Det har inte gått många månader sedan FN:s barnrättskommitté granskade Sveriges efterlevnad av barnkonventionen och uttryckte särskild oro kring de förslag som lyfts i Tidöavtalet om barn i rättsväsendet. Kommitténs ordförande sa uttryckligen att förslag om sänkt straffmyndighetsålder inte är i linje med intentionen i barnkonventionen, som är svensk lag. Men förslaget är inte bara oförenligt med barnets rättigheter, det är även kontraproduktivt. Regeringen lyfter i sin debattartikel att både Tyskland och Frankrike har lägre straffmyndighetsålder än Sverige. Däremot nämns inte Danmark som efter att ha sänkt straffmyndighetsåldern till 14 år, höjde den igen då utvärdering av åtgärden visade en ökad risk att återfalla i brott.

Regeringen beskriver att de genomför ett skifte i synen på unga brottslingar. För oss barnrättsorganisationer är det tydligt att det är ett skifte i synen på barn. Problem med barn som begår brott grundar sig i ett samhälle som misslyckats med att skydda och skapa goda uppväxtvillkor för barn. Och problemen är omfattande. Att inta en auktoritär syn på barn och fokusera på att straffa dessa barn ännu hårdare är att inte se hur komplex frågan verkligen är.

Både Bris och Rädda Barnen har länge påtalat att vi behöver arbeta mer med tidiga och förebyggande insatser. Inte förebyggande som brottsprevention utan förebygga för att säkerställa att alla barn får en trygg uppväxt fri från våld, oavsett om det handlar om att utsättas eller utsätta andra för våld. Detta perspektiv har länge beskyllts för att vara nativt, men vi menar motsatsen. Vi måste våga göra sådant vi vet fungerar. Att skapa jämlika

skolor som öppnar dörrar och inte bygger murar och trygga bostäder för barn att växa upp i. Att lyssna till de professionella som möter barnen och som lyfter brister på resurser för att kunna utföra sitt uppdrag. Att på riktigt möta den utmaningen som finns genom att utgå från forskning och evidens kring vad som på riktigt fungerar.

Framtida förslag måste vara förankrade i barnets rättigheter. Rädda Barnen och Bris vill därför se att regeringen:

- i linje med FN:s barnrättskommittés rekommendationer inte sänker straffbarhetsåldern
- arbetar för att barn som dömts till brott får rehabilitering och vård och därför stoppar förslaget om att flytta över ansvaret till Kriminalvården
- säkerställer att andra åtgärder och förslag för att stävja våld och kriminalitet inte bryter mot barns lagstadgade rättigheter

Det regeringen nu gör är att komma med slagkraftiga, kortsiktiga, repressiva förslag. Åtgärder som saknar grund i forskning i hopp om att talad slagkraftighet trumfar beprövad erfarenhet. I det allvarliga läge som vi nu befinner oss i önskar vi att regeringen vågar tänka mer långsiktigt.

Magnus Jägerskog, generalsekreterare Bris

Maria Frisk, tf generalsekreterare Rädda Barnen

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33